

פרשת תולדות

הקול קול יעקב והידים ידי עשו.

איתא במדרש כשנכנס יעקב ליצחק מה היה יצחק אומר, הקול קול יעקב והידים ידי עשו ויברכהו. בא עשו וצווח ואמר ראו מה עשו לי התם הזה. ולכאורה קשה למה חזר המדרש לומר הקול קול יעקב, הא מקרא מפורש הוא ומה חידש המדרש. ועוד קשה מה שכתב שעשו צועק ראו מה עשו לי התם הזה, דהיינו לשבחו דכתיב ויעקב איש תם יושב אהלים, הו"ל לומר ראו מה עשו לי הרמאי הזה, דבגנותו דיבר.

והנה, למה היה יעקב להזכיר כלל שם שמים כשמדבר ליצחק, דכל הטעם שיצחק חשש שאפשר הוא יעקב היה בשביל שהזכיר שם שמים. ויש לתרץ ע"פ קושיית אבן העזר, דהקשה שברכת יצחק היה בטעות שסבר שהוא עשו, וא"כ למה חלה הברכה. ותירץ שהיות שיצחק ברך על הספק שאמר הקול קול יעקב ולא היה ידע בודאי אם הוא עשו או יעקב, א"כ הברכה היה שזה או זה יהיה מבורך. נמצא שאם יעקב היה מטעה יצחק לגמרי עד שסבר בודאי שהוא עשו לא היה הברכה חלה על יעקב. ממילא הזכיר יעקב ש"ש כדי שיהא ספק ליצחק אם הוא עשו או יעקב, וע"י זה יהיה הברכה חלה ג"כ על יעקב.

וזהו פשוט בהמדרש במה שחזר ואמר הקול קול יעקב והידים ידי עשו ויברכהו, שרק בשביל ספק של יצחק חלה הברכה ג"כ על יעקב. וכשנכנס עשו צועק ראו מה עשו לי התם הזה, דהיינו שאם לא היה יעקב איש תם ולא היה ש"ש שגור בפיו, לא היה נשאר מקום ספק ליצחק והיה סבור שהוא עשו ולא היה הברכה חלה כלל על יעקב, והיה יכול לברך עשו אח"כ. ולכן צווח ראו מה עשו לי התם הזה, שע"י תמותו הפסדתי הברכות וחלה על יעקב.

(כתב סופר)